

Шадуро А.Д.,
студентка 5 курсу,
4 групи, факультету адвокатури
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

ДО ПИТАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ СЕРЕД ЖІНОК: СУЧАСНИЙ СТАН І ТЕНДЕНЦІЇ

Ключові слова: жіноча злочинність, сфери жіночої злочинності, жіноча агресія, насильницькі злочини.

Keywords: female crime, areas of female criminality, female aggression, violent crime.

Анотація: у тезах висвітлені проблеми жіночої злочинності. Надано інформацію щодо найтиповіших злочинів, які вчиняють жінки та виявлено сфери, в яких вони скоюються.

Abstract: the thesis considers the problem of female crime. The information of the most common crimes committed by women, identified areas in which they occur.

Жіноча злочинність, на відміну від чоловічої, традиційно відрізняється значно нижчою кримінальною активністю. Але останнім часом все більш активно простежуються негативні тенденції, що не може не викликати занепокоєння. Статистика чітко фіксує збільшення обсягу жіночої злочинності, причому насильницька її частина зростає більш інтенсивно, ніж у чоловіків. Поведінка злочинниць, які вчиняють насильницькі дії кримінального характеру, відзначається особливою зухвалістю і жорстокістю, що йде в розріз зтрадиційним розумінням гендерних відмінностей.

Занепокоєння вищенаведеною проблемою простежувалось ще у працях класиків, зокрема Ч. Ломброзо, який у своїй роботі «Жінка злочинниця та повія» висвітлював дане явище. Серед дослідників сучасності проблему жіночої злочинності розглядали А. Блага, О. Назаров, Б. Головкин та ін. Жіночу злочинність у подружній сфері вивчали Д. Шестаков, Л. Крижна, А. Бова. [2, с. 217].

На сьогоднішній день все частіше зустрічаються випадки причетності жінок до транснаціональних та економічних злочинів, зокрема – це наркобізнес, торгівля людьми, відмивання грошей та, навіть, терористична діяльність. Аналіз кримінальних справ та інформації громадських організацій, які спеціалізуються на допомозі жертвам від торгівлі людьми, дозволяє зробити висновок, що жінки стають не лише жертвою, але й можуть виконувати функції злочинного змісту (компрометація “незговірливих” посадових осіб для їх подальшого співробітництва; сприяння вчиненню злочинів; впровадження в конкуруючі злочинні групи тощо). Про участь жінок в організації цього бізнесу свідчать дані ОВС, неурядових організацій, зокрема Всесвітньої Мережі за Виживання (СПА), а також аналіз історій потерпілих, які звернулися до Міжнародного жіночого правозахисного центру “Ла Страда – Україна” [3, с. 197].

Про причетність жінок до економічних злочинів вказують дослідження Головкина Б. М. визначено, що останнім часом викрадення людей практикується з бізнес-цілями: укладання збиткових угод, передача частки чи контрольного пакета акцій, введення до керівного органу акціонерів «потрібних» для злочинців осіб, продаж високоприбуткових об'єктів за заниженими цінами, уступка боргу, незаконне переоформлення правовстановлювальних документів на рухоме й нерухоме майно тощо. До викрадення підприємців можуть залучатися співучасниці-жінки, які до цього виконували роль коханок, водії або ж особиста охорона [1, с. 208].

Зростання досліджуваного виду злочинності несе загрозу гуманітарній сфері суспільного життя, ставить під сумнів базові інститути і моральні цінності нашого суспільства. Злочинна поведінка жінок, крім заподіяння шкоди життю і здоров'ю, що тягне за собою матеріальні збитки та духовні втрати, також призводить до дезорганізації повсякденного життя, розхитує сімейні стосунки.

Оскільки жіноча злочинність, як і злочинність в цілому, пов'язана з конкретними умовами життя людей, безумовно значущим і актуальним є її дослідження. Зміни, що відбуваються в соціально-економічній, політичній, духовно-моральній і культурній сферах життя, обумовлюють необхідність встановлення і уточнення змісту детермінант жіночої злочинності [1, с. 76].

Необхідно констатувати, що жінка майже не вчиняє злочинів за нормальних обставин,

що можна визначити як незначне відхилення від норми. Жінка часто утримується від становлення на злочинний шлях в ситуаціях середнього ступеня складності. Лише драматичний збіг обставини більшості випадків штовхає жінку на злочин, зазначимо, що при такому збігу життєвих труднощів чоловік падає швидше і ще нижче [5, с. 160].

Варто погодитись, що жінка є берегинею домашнього вогнища, впливає на поведінку чоловіка та виховання дітей, переважно саме вона визначає характер відносин у родині. Тому без перебільшення можна сказати, що залучення жінки до злочинної діяльності та поширеність жіночої злочинності впливає на моральний стан суспільства суттєвіше, ніж поширення чоловічої злочинності. Саме тому можна погодитися із думкою про те, що показник злочинності серед жінок є своєрідним індикатором здоров'я суспільного життя [6, с. 13]. Коли жінка знаходиться за ґратами, вона втрачає своє біологічне та соціальне призначення.

Дуже важливе значення має жіноча чуттєвість як складова психіки. Будь-які, навіть уніфіковані людські пориви і бажання, проходячи крізь свідомість жінки, набувають певного специфічного забарвлення, джерелом якого перш за все є жіноча чуттєвість. Саме гіпертрофована чуттєвість є рідною сестрою жорстокості, особливо якщо вона має або природні аномалії, або позбавлена можливості нормального функціонування внаслідок тих чи інших обставин. Ось чому жорстокість жінок-злочинниць ніколи не буває послідовною і продуктивною, на відміну від жорстокості чоловіків [4, с. 185].

Вчинення жінками злочинів, зокрема, насильницьких, із проявом агресії, жорстокості, – явище для суспільства надзвичайне, яке зазнає більш суворого осуду ним, ніж чоловіча злочинність. На жаль, збільшується частка в жіночій злочинності грабежів, розбійних нападів, які раніше вважалися суто «чоловічими» злочинами. Таке зближення може бути пов'язане зі зміною соціального статусу жінки, її професійною зайнятістю, становищем у сім'ї.

Як підсумок, поширення нетипових для жінки злочинів у порівнянні з минулими роками викликає занепокоєння. В сучасних реаліях проблема жіночої злочинності, як і її запобігання, має вирішуватися в рамках боротьби зі злочинністю в цілому, як на рівні окремого регіону та області, так і держави. Найважливішою умовою досягнення успіху – це становлення якісно іншого суспільства. Жінка повинна відчувати свій життєвий статус – в тому числі, щасливої матері та дружини.

Список використаних джерел:

1. Головкін Б. М. Корислива насильницька злочинність в Україні: феномен, детермінація, запобігання : монографія / Б. М. Головкін — Х. : Право, 2011. — 440 с.
2. Блага А. Б. Жіноча корислива насильницька злочинність в Україні: сучасний стан проблеми / А. Б. Блага // Вісник Луган. інституту внутр. справ МВС України. – 2000. – Вип. 1. – С. 214-222.
3. Вербенський М. Г. Проблеми протидії транснаціональній організованій злочинності: наук.-практ. посіб. / [М. Г. Вербенський, Р. М. Безхлібник, А. І. Берlach та ін.] за заг. ред. канд. юрид. наук., доц., засл. юриста України М. Г. Вербенського. – Х.: ХНУВС, 2010. – 288 с.
4. Гитин В.Г. Эта покорная тварь – женщина/ В. Г. Гитин – Харьков, 1997. – 544 с.
5. Иншаков С. М. Криминология: учебник/ Иншаков С. М. — М.: ЮНИТИ, 2005. — 223 с.
6. Крижна Л. В. Попередження злочинів, що вчинюються у сфері сімейно-побутових отношений: автореферат дис. на здобуття наук. ступенів канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 «кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право»/ Л. В. Крижна. - Київ, 2000. - 17 с.

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

ЗЛОЧИННІСТЬ У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Матеріали XVI Всеукраїнської кримінологічної
конференції для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 12 грудня 2017 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2017

УДК 343.9.01:005.44
ББК 67.61я431
3-68

Редакційна колегія:
проф. А. П. Гетьман,
проф. Б. М. Головкін,
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова,
канд. юрид. наук, ас. О. В. Таволжанський,
канд. юрид. наук, ас. Н. В. Сметаніна,
канд. юрид. наук, ас. К. Д. Кулик,
канд. юрид. наук, ас. О. О. Шуміло,
ст. лаб. К. С. Остапко

Злочинність у глобалізованому світі : матеріали XVI Всеукр.
3-68 кримінол. конф. для студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Харків, 12 груд. 2017 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана і Б. М. Головкіна. – Харків : Право, 2017. – 420 с.

ISBN 978-966-937-307-6

ISBN 978-966-937-307-6

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2017
© Оформлення. Видавництво «Право», 2017